

BRUT / ALEXIA LEYSEN & VALENTIJN DHAENENS

KNAUS

Maandag 30 september om 20u in De Schouwburg | Duur: 80 minuten zonder pauze | Babbel met Alexia Leysen en Wannes Gyselinck om 19u15

KNAUS

'KNAUS' zoomt genadeloos in op onze diepe behoefte om als mens gezien te worden.

Karl Ove Knausgård. Geniaal schrijver voor de één, charlatan voor de ander. Voor familie en vrienden dé bron van woede, frustratie en verdriet.

In 'Mijn Strijd', de 3500-paginalange autobiografische cyclus, spaart de Noorse schrijver niets of niemand. In een poging de banaliteit van zijn leven te overstijgen, pende hij de strijd van zijn ziel neer. Het leverde hem een rock-'n-rollcultstatus op en ongetwijfeld een goeie bankrekening, maar kostte hem zijn huwelijk en vele vriendschappen. Het schrijven mag dan zin geven aan het leven van de knappe Noor, het ging uiteindelijk ten koste van zichzelf. Geïnspireerd op dit materiaal maakten monoloogvirtuoos Valentijn Dhaenens en Alexia Leysen 'KNAUS'. Het portret van een mens die zich afvraagt: "Waarom?". We zien een man die tussen de luiers en de sterren zichzelf staande probeert te houden.

EXTRA: THE KNAUSGÅRD/HASSELBLAD SERIES

In haar vooronderzoek sprak Alexa Leysen met 50 bekende en onbekende Knausgård-lezers, op zoek naar wat zo veel verschillende mensen van zichzelf herkennen in zijn woorden. Want de Noor wordt een sombere mascotte van de hedendaagse ziel genoemd. Zijn werk een spiegel voor de ziel. Met de Hasselbladcamera van haar overleden grootvader maakte ze hiermee de indringende portretreeks 'THE KNAUSGÅRD/HASSELBLAD SERIES'. Elke geportretteerde koos 1 boekfragment dat hen in het bijzonder raakte. De expo loopt in De Spil van 30 september tot 10 oktober in het Kunstlicht.

INTERVIEW MET ALEXIA LEYSEN EN VALENTIJN DHAENENS

Leysen: "Ik zeg altijd dat Knausgårds werk een enorme boom is en dat wij daar splinters van gebruiken om er iets nieuws van te maken. 'Mijn strijd' telt 3.500 pagina's, en Valentijn en ik hebben geprobeerd elementen uit die berg materiaal te verweven met onze eigen blik. Concreet heb ik de basistekst geschreven, en vervolgens heeft Valentijn die weer door zijn filter gehaald. Op basis van de brokstukken die daaruit zijn ontstaan, hebben we een nieuwe puzzel gelegd."

Dhaenens: "Je kunt probleemloos komen kijken als je Knausgårds werk niet kent. Stiekem hoop ik zelfs dat ook de kenners hem vergeten terwijl ze in de zaal zitten. Het doel is dat je je anderhalf uur lang verhoudt tot de persoon die daar op het podium staat, net zoals bij de leeservaring, maar dan directer."

Dhaenens: "Het beste aan het werk van Knausgård is dat alles echt is. Ongecensureerd beschrijft hij zijn kinderen, zijn vrouw en zijn vrienden. Iedereen die hen kent, weet meteen dat het over hen gaat. Dat maakt hem uniek. Als ik als acteur ga navertellen wat hij zegt, verlies je precies dat waarachtige element. Daarom verwerk ik stukken uit mijn eigen leven. Om dezelfde reden kiezen we er resoluut voor geen vierdewandtheater te maken: de realiteit van ik die op een podium sta, is cruciaal voor het stuk. Ik spreek het publiek aan en vertrek elke avond vanuit wat echt is. Er is ook marge om te improviseren."

Leysen: "Voor het publiek is het spannend om zich af te vragen wat feit en wat fictie is. Uiteindelijk doe je dat ook als je Knausgård leest. Soms zegt hij bijvoorbeeld dat hij zich niks herinnert uit zijn kindertijd, en vervolgens schrijft hij er vijfhonderd pagina's over."

Leysen: "De behoefte om gezien te worden is niet alleen voor Knausgård een belangrijke vorm van zingeving. Ik denk dat iedereen zich erin kan herkennen. We willen allemaal gezien worden door onze naasten. De blik van de ander geeft betekenis aan je bestaan. Dat is iets heel kwetsbaars, wat ik mooi vind om te benaderen. Je hebt die blik nodig, maar tegelijkertijd glijd je al snel af naar ijdelheid en narcisme."

Leysen: "Zijn werk gaat ook over wat het betekent om een partner of een ouder te zijn."

Dhaenens: "En over de wens om iets te betekenen, om je stempel ergens op te drukken en zo waarde te geven aan je leven."

Leysen: "Ja, het gaat over een man die via zijn werk zingeving zoekt. De hele maatschappij is doordrongen van het idee dat je bent wat je doet. Je werk bepaalt je persoonlijkheid. Dat creëert een zware druk op heel veel mensen in deze samenleving, niet alleen in de kunstensector."

Uit: De Morgen

DE PERS OVER KNAUS

"Dhaenens neemt de zaal moeiteloos mee in de meanderende gedachtegangen van zijn personage, precies laverend tussen scherpe pijn en tragikomische hulpeloosheid." De Morgen

"Sober gespeelde wanhoop die naar de keel grijpt" Theaterkrant

CREDITS

Tekst en regie: Alexia Leysen naar Knausgård | Spel: Valentijn Dhaenens | Scenografie: Stef Stessel | Dramaturgie: Mieke Versyp | Techniek: Thomas Vermaercke | Productie: detheatermaker, BRUT, Vooruit en Villanella | Met steun van Vlaams Fonds der Letteren met dank aan Freek Vielen

THEATER IN DE KIJKER

HET KONINKRIJK VAN HENRY DARGER / LYNN VAN ROYEN, PETER DE GRAEF, THOMAS JANSSENS

Woensdag 16 oktober om 20u in de Schouwburg / Inleiding om 19u15 door Thomas Janssens

April 1973. Henry Darger - een teruggetrokken conciërge uit Chicago - laat zich opnemen in het bejaardenhuis. Kort erna overlijdt hij. Wanneer zijn huiseigenaars de flat leeghalen, stoten ze op een levenswerk waarvan ze de waarde onmogelijk kunnen vermoeden. Verspreid op de grond, in kasten en op tafels liggen meer dan 30000 pagina's voor-en achterkant vol getypt en een 300-tal schilderijen. Dargers epos: 'In the realms of the Unreal', waar hij 60 jaar aan werkte.

Dargers leven was er één van ellende, misbruik en eenzaamheid. Op jonge leeftijd nam hij een besluit: als de echte wereld hem niet diende, zou hij er zelf één verzinnen die dat wel deed. Hij dook in zijn verbeelding en sloot er zich in op om zichzelf te redden. Het werk van de fascinerende, zonderlinge Darger is opgenomen in musea van New York tot Lausanne. Aan de hand van zijn dagboeken vertellen Lynn Van Royen (o.a. 'De Luizenmoeder' en 'Beau Séjour') en Peter De Graef (o.a. 'Zie me graag') wat het met een mens doet om onopgemerkt te blijven.



In het kader van La Folia

www.despil.be/lafolia2019